

Дзвінскі ўзгорак

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №7 (94)
ТРАВЕНЬ 2019 ГОДА

ПАМЯЦЬ

АХВЯРАЎ РЭПРЭСІЯЎ УШАНАВАЛІ

Віцебскія актывісты ўшанавалі ў Віцебскім раёне памяць аб ахвярах сталінскіх рэпрэсіяў.

Напярэдадні Радаўніцы сябры грамадзянскай ініцыятывы «Хайсы» наведалі ў ваколіцах Віцебску месцы расстрэлаў і пахаваньняў ахвяраў сталінскіх рэпрэсіяў. Ля крыжоў памяці і на магілы, у якіх ляжаць знойдзеныя ў часе пошукавых экспэдыцыяў парэшткі рэпрэсаваных, актывісты ўсклалі кветкі, запалілі памінальныя зьнічкі.

У жніўні 2018 году на ўскрайку мазалаўскіх могілак амаль патаемна ад грамадзкасьці былі пахаваныя парэшткі 302-х чалавек, знойдзеныя годам раней вайскоўцамі 52-га пошукавага батальёну ў лесе пад Хайсамі.

Шыльда на драўляным крыжы не паведамляе ані пра пахаваных у магіле, ані пра тое, хто забіў столькі людзей.

Абураныя гэткім стаўленьнем да мінулага побач з афіцыйным крыжом грамадзкія актывісты летась усталявалі свой. На шыльдзе напісана: «Ахвярам сталінскага тэрору, расстраляным каля вёскі Хайсы ў 1937-39 гадах і перапахаваным тут у 2018 годзе».

«Тут ляжаць грамадзяне, забітыя сталінскім рэжымам. Родныя гэтых людзей дасюль ня ведаюць пра месцы іх пахаваньняў. Яны ня могуць наведаць іх магілы, прынесьці кветкі, памаліцца. Гэтую справу за іх робім мы, бо разумеем важнасьць гэтай справы, бо мы — людзі...» — сказаў старшыня грамадзянскай ініцыятывы «Хайсы» Ян Дзяржаўцаў.

На вайсковым мэмарыяле ля ст. Лосьвіда у 2016 годзе ўлады ўціхую пахавалі за масіўным бэтонным помнікам савецкім вайскоўцам парэшткі 172 рэпрэсаваных.

Паводле падлікаў актывістаў, колькасьць пахаваных мусіць быць большай. Ніякіх афіцыйных згадак пра тое зусім няма. На магіле стаіць адзіны крыж з шыльдай. Яго таксама паставілі сябры ініцыятывы «Хайсы». Надпіс на шыльдзе такі самы, як і ў Мазалаве.

На думку Яна Дзяржаўцава, у СМІ трэба шырэй паведамляць пра месцы пахаваньняў рэпрэсаваных, каб людзі мелі магчымасьць даведацца пра імаверныя месцы апошняга спачыну сваякоў.

«Мы ня ведаем канкрэтна, хто тут ляжыць, але агульны сьпіс расстраляных у Віцебскай турме паступова складаецца з розных базаў дадзеных, якія ёсьць у адкрытым доступе», — кажа Дзяржаўцаў.

Апошнім месцам ушанаваньня стаў народны мэмарыял «Хайсы». У сувязі з забаронай уладаў наведваць лясы грамадзкія актывісты абмежаваліся гэтым разам ускладаньнем кветак ля крыжоў, што стаяць на ўскрайку ляснога масіву ля вёскі Хайсы.

Ян Сведка

ПЕРАСЛЕД

АБВІНАВАЧВАЮЦЬ У ІЛЖЫВЫМ ДАНОСЕ

Жыхарку Віцебскага раёну Надзею Куканос канваявалі зь СІЗА-2 ў Навінкі — на псыхіятрычную экспэртызу.

Як стала вядома, затрыманая 11 красавіка актывістка Надзея Куканос да 29 красавіка ўтрымлівалася ў віцебскім СІЗА № 2. Пра гэта паведамілі яе паплечнікі па незарэгістраваным аб'яднаньні «За сумленную ўладу».

Сябры Надзеі Куканос расказалі, што 30 красавіка яны хацелі перадаць Куканос перадачу ў СІЗА, але прымаць перадачу там адмовіліся і паведамілі, што жанчыну ў панядзелак 29 красавіка адвезьлі ў Навінкі.

У лісьце, які атрымаў ад актывісткі віцяблянін Рафаэль Кірылаў-Шмільхольдхард, Куканос паведамляла, што два яе папярэднія лісты да яго зь СІЗА «ня выпусьцілі», і з гэтай нагоды яна падала скаргу ў суд.

Ужо ад адваката паплечнікі Куканос даведаліся, што яна некаторы час правяла ў карцары, куды была зьмешчаная за тое, што дапамагала сукамэрнікам складаць скаргі. Між тым, сама накіравала некалькі скаргаў ва ЎДВП Віцебскай вобласьці на незаконныя дзеяньні супрацоўнікаў СІЗА і жахлівыя ўмовы ўтрыманьня пад вартай, але, зь ейных словаў, паперы за сьцены ізалятару таксама не выйшлі.

Падала таксама скаргу ў суд Кастрычніцкага раёну Віцебску на процiпраўныя дзеяньні супрацоўнікаў СІЗА і неадпаведныя ўмовы ўтрыманьня ў ізалятары. У скарзе пісала ня толькі пра затрыманыя лісты, але і пра тое, што ёй не аказваюць мэдычную дапамогу (Куканос пакутуе на лімфастаз), утрымліваюць у адной камэры з падсьледнымі, якія паляць, што супрацоўнікі СІЗА зьневажаюць яе і чыняць гвалт. Судовы разгляд меўся адбыцца 30 красавіка, але суду не было, бо ў гэты дзень Куканос ужо знаходзілася ў Навінках.

На 2 траўня ў судзе Чыгуначнага раёну Віцебску прызначаны разгляд яшчэ адной скаргі Куканос — аб яе незаконным зьмяшчэньні ў СІЗА. Але сябры Куканос упэўненыя, што і гэты суд не адбудзецца.

Нагадаем, раней у дачыненьні да Надзеі Куканос былі распачатыя тры крымінальныя справы, якія былі пазьней аб'яднаныя ў адну вытворчасьць. Усе — паводле артыкулу 400 КК («Заведама ілжывы данос»). Дзьве зь іх былі распачатыя пасьля заяваў жанчыны аб тым, што службовыя асобы чынілі над ёй гвалт. Апошняя крымінальная справа зьявілася пасьля таго, як у жніўні 2018-га Куканос напісала скаргу аб яе прымусовым зьмяшчэньні ў псыхіятрычную клініку. Пацярпелымі ў гэтых справах выступаюць сьледчыя і міліцыянты.

Адзначым, што зь Віцебскай абласной псыхіятрычнай бальніцы, куды ў 2018-м Куканос зьмясьцілі прымусова, жанчыну выпісалі на наступны дзень з заключэньнем «псыхічна здаровая».

Раней адзін з сутаварышаў Куканос Пётар Іваноў выказваў меркаваньне, што асноўнай прычынай затрыманьня Куканос 11 красавіка і яе зьмяшчэньня ў СІЗА была не неабходнасьць правядзеньня экспэртызы па распачатых крымінальных справах, а жаданьне «закрыць» жанчыну на час візыту ў Віцебск генэральнага пракурора, да якога Куканос запісалася на прыём. Генпракурор Аляксандар Канюк праводзіў прыём грамадзян у Віцебску (прынамсі на прадпрыемстве «Віцебскмясамалпрам») 30 красавіка.

Зьміцер Міраш
«Віцебская вясна»

ЖЫЦЬЦЁВЫЯ ГІСТОРЫІ

ПАЛІТУЦЯКАЧ ВЯРТАЕЦЦА

Палітуцякач з Віцебску вяртаецца ў Беларусь пасля 13 гадоў эміграцыі.

Палітычны ўцякач Ануфрый Рамановіч вяртаецца ў Беларусь. Былы маёр КДБ, былы віцебскі прадпрымальнік, пакінуў радзіму ў 2006 годзе пасля адкрыцця ў дачыненні да яго крымінальнай справы за эканамічныя злачынствы, паведамляе Радыё Рацыя.

Ануфрый Рамановіч кажа, што справа была палітычнай, звязанай з яго ўдзелам у прэзідэнцкай кампаніі і палітычным жыцці краіны. Сёлета ён вырашыў вярнуцца ў Беларусь:

«У найбліжэйшы час хачу вярнуцца на Радзіму, прыехаць на малую бацькаўшчыну. Там, пакуль ёсць сілы, неяк уладкаваць сваё жыццё», — кажа ён.

У 2008 Беларусь даслала ў Польшчу запыт на яго экстрадыцыю. У выніку ён быў затрыманы ў Беластоку і месяц правёў у арышце. Аднак Акружны суд не знайшоў падстаў для яго экстрадыцыі, у яго падтрымку выступіў Аляксандр Мілінкевіч. У 2009 годзе ў Беларусі справу супраць яго закрылі, аднак сам Ануфрый Рамановіч дазнаўся пра гэта толькі ў мінулым годзе:

«Такім чынам справу закрылі ў 2009 годзе. Я думаю, чаму ж яны мне, як грамадзяніну Беларусі, не паведамілі, што справа закрытая, што няма на мяне ніякай справы? Я ўжо дзесяць гадоў мог бы жыць у Беларусі, займацца сваімі грамадзянскімі справамі і г. д», — зазначае спадар Рамановіч.

Наша Ніва

ГРАМАДЗЯНСКАЯ ІНІЦЫЯТЫВА

У СУЙКАВЕ ПРЫБРАЛІ ВОЗЕРА

Мясцовыя жыхары праявілі ініцыятыву па ўборцы прыазёрнай тэрыторыі.

«Суйкава ўсяго за тры кіламетры ад Віцебску, і наша возера карыстаецца вялікай папулярнасцю ў гараджан, побач яшчэ тры рыбных вадаёма, таму і едуць сюды на адпачынак, і рыбалку. Мы вядома не супраць, толькі вось пакідаюць пасля сябе адпачывальнікі горы смецця», — распавяла актывістка БХД Алена Янушкоўская.

Побач, у вёсцы Дзяйкі, — дачы, усе адхоныя дарогі да іх абсыпаныя бытавымі адходамі, і пластыкавай тарай.

«Хіба ж гэта па-людску, хіба гэта не ваша зямля, што вы паводзіце сябе, як свіні? Сорамна за вас! І мы вядома ж прыбярэм, але з гэтага часу, на пастаяннай аснове, будуць праводзіцца рэйды ў барацьбе за чысціню возера, гэта мы вам абяцаем, і штрафы будуць неабыякімі!» — адзначыла актывістка.

Іншая бяда, гэта баршчэўнік, у гэтым годзе абяцаюць небывалую барацьбу з дадзенай раслінай, і тут, пераканаўчая просьба да мясцовых уладаў, не нашкодзіць возеру, бо рэагенты неймаверна атрутныя, і ні ў якім разе не павінны патрапіць у воды возера, каб не атруціць рыбу.

«Вядома працы яшчэ непачаты край, і вельмі патрэбна тэхніка для планіроўкі пляжу, пясок для яго адсыпкі, а таксама спецыялізаваная тэхніка для выкошвання воднай расліннасці — гэта адзінае выратаванне ад забалочвання. І я вядома ж вельмі рада, што нашы людзі ўсё больш праяўляюць актыўнасць, што перастаюць быць пакорлівымі-абыякавымі. Ганаруся вамі, аднавяскоўцы, так трымаць!!!» — падкрэсліла Алена Янушкоўская.

З сайту БХД

УЛАДА І ЧАЛАВЕК

ЧИНОВНИКИ НЕ СЛЫШАТ

Жители Ворон девятый год просят заасфальтировать кусочек дороги, но чиновники не хотят их услышать.

Еще в 1990-х года при расширении дороги из Ворон в Поддубье здесь засыпали асфальт и теперь люди, чьи дома расположены у дороги, вынуждены дышать пылью.

В 2010 году около десятка жителей Ворон обратились в Витебский райисполком с просьбой заасфальтировать эту дорогу, однако получают ответы, что денег хватает только на ремонт аварийных дорог и мостов, эксплуатация которых создает угрозу жизни людей.

В последнем ответе, полученном в начале 2015 года из «Витебскоблдорстроя» говорится, что для асфальтирования этой дороги необходим капитальный ремонт, а с изготовлением проектно-сметной документации он обойдется в 2 миллиарда неденоминированных рублей. При этом выделяемых средств недостаточно даже для поддержания существующей сети в удовлетворительном состоянии.

Поэтому, учитывая, что этот участок дороги находится в удовлетворительном состоянии, обеспечивает бесперебойный проезд транспорта, а также, потому что гравийка наравне с асфальтом относится к твердым покрытиям, в ближайшие годы асфальтировать его не собираются.

При этом с началом строительства коттеджного поселка дальше по этой дороге, по словам жителей ситуация сильно ухудшилась. По дороге постоянно ездят грузовики со стройматериалами и миксеры с раствором, которые, естественно, поднимают еще больше пыли, чем легковые авто.

Жители окрестных домов хотят, чтобы заасфальтировали хотя бы 200-метровый участок дороги, который, по сути, является улицей, вдоль которой стоят их дома. В ближайшее время они намерены обратиться в соответствующие инстанции, чтобы провести замеры содержания твердых частиц в воздухе, которым вынуждены дышать.

ННВ

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

ПРАВЫ ГРАМАДЗЯНІНА ПАРУШАНЫЯ

Суд прызнаў, што Полацкі райвыканкам парушыў правы грамадзяніна на стварэньне арганізацыі.

29 красавіка ў Эканамічным судзе Віцебскай вобласьці прайшло слуханьне справы па заяве полацкага актывіста Міколы Шараха аб прызнаньні незаконнымі дзеяньняў чыноўнікаў Полацкага райвыканкаму, якія адмовіліся зарэгістраваць прыватную ўстанову «Адвакацыя». Суд стаў на бок грамадзяніна.

20 ліпеня 2018 году жыхар Полацку Мікола Шарах зьвярнуўся ў Полацкі райвыканкам па рэгістрацыю прыватнай установы «Цэнтар інфармацыйна-прававой падтрымкі сацыяльна ўразьлівых групаў насельніцтва «Адвакацыя». Працэдура рэгістрацыі простая: атрыманьне дазволу адбываецца па заяве. На сайце Міністэрства юстыцыі ёсьць пералік усіх неабходных для гэтага дакумэнтаў. Ад заяўніка патрабуецца толькі распрацаваць уласны статут. Зазвычай пытаньне рэгістрацыі вырашаецца цягам аднаго-двух дзён.

«Статут распрацаваў, усе неабходныя дакументы сабраў, узгадніў назву і накіраваўся ў выканкам. У выканкаме параілі прыходзіць па дазвол у панядзелак, бо ў пятніцу яны не пасьпяваюць. Прыйшоў у панядзелак забіраць пасьведчаньне аб рэгістрацыі, а мне кажуць, што заява напісаная з парушэньнямі заканадаўства — і ў рэгістрацыі адмоўлена», — распавядае Мікола Шарах.

З такім рашэньнем заяўнік не пагадзіўся і зьвярнуўся да старшыні райвыканкаму па тлумачэньні. Канкрэтнага адказу не атрымаў, таму напісаў пісьмовы зварот. У атрыманым адказе паведамлялася, што ўсё законна. Са скаргай на рашэньне Полацкага райвыканкаму зьвярнуўся ў аблвыканкам. Аблвыканкам параіў шукаць праўду ў судзе.

Судовыя слуханьні прайшлі без удзелу прадстаўніка Полацкага райвыканкаму, хаця на папярэдніх слуханьнях ён прысутнічаў. Справу разглядала судзьдзя Ірына Кавалёва.

Зь пісьмовага тлумачэньня прадстаўніка райвыканкаму вынікала, што адмова ў рэгістрацыі адбылася ў выніку вуснага звароту прадстаўніка таварыства з абмежаванай адказнасьцю «ЮТЭК-Бел» аб адмове ў прадастаўленьні Міколу Шараху юрыдычнага адрасу для ўстановы, якая рэгіструецца.

Як патлумачыў суду Мікола Шарах, у адпаведнасьці з «Палажэньнем аб дзярж-рэгістрацыі», не зарэгістраваць установу могуць толькі тады, калі заяўнік не падаў усе неабходныя зьвесткі ці аформіў заявы з парушэньнем патрабаваньняў заканадаўства. На 20 ліпеня ніякіх прэтэнзіяў да яго орган, які ажыцьцяўляе рэгістрацыю, не прад'яўляў, законных падставаў для нерэгістрацыі не было.

Пасьля адмовы ў рэгістрацыі, мяркуючы, што праблемы маглі быць зьвязаныя з юрыдычным адрасам, ён зьвярнуўся па тлумачэньне ў ТАА «ЮТЭК-Бел». У пісьмовым адказе прадстаўнік таварыства, які афармляў гарантыйны ліст, запэўніў, што ліст яны не адклікалі і да іх з такой просьбай ніхто не зьвяртаўся. Праўда, ужо 9 жніўня ў дасланым лісьце паведамлялася, што ў сувязі з вытворчай неабходнасьцю «ЮТЭК-Бел» адмаўляе Міколу Шараху ў прадастаўленьні юрыдычнага адрасу. Акурат у гэты дзень Шарах быў на прыёме ў райвыканкаме, і там яму канкрэтную прычыну адмовы патлумачыць ня здолелі.

Напрыканцы судовых слуханьняў Мікола Шарах нагадаў, што дзейнасьць мясцовых органаў улады мусіць быць скіраваная на паляпшэньне жыцьця і пашырэньне дадатковых відаў паслугаў для жыхароў таго рэгіёну, якім яны кіруюць. На яго погляд, на дадзены момант даступнасьць да камэрцыйных паслугаў абмежаваная нізкім матэрыяльным узроўнем жыцьця. Найперш гэта тычыцца неабароненых групаў насельніцтва: людзей з інваліднасьцю, пэнсіянэраў, шматдзетных сем'яў.

«Магчымасьць аказаньня бясплатных паслугаў абмежаваная (студэнцкія і валянтэрскія арганізацыі,Чырвоны Крыж), таму мясцовыя органы ўлады мусяць спрыяць ініцыятыве грамадзянаў у дадзеным кірунку. Я доўгі час займаўся прафсаюзнай дзейнасьцю, маю юрыдычную адукацыю, жаданьне і магчымасьць аказваць прававыя паслугі, бо разумею, як важна для чалавека атрымліваць хаця б мінімальныя магчымасьці для абароны сваіх правоў і інтарэсаў», — тлумачыў у судзе Мікола Шарах.

Пасьля вывучэньня ўсіх матэрыялаў справы суд прызнаў незаконным адмову Полацкага райвыканкаму ў рэгістрацыі «Цэнтру інфармацыйна-прававой падтрымкі «Адвакацыя». Полацкі райвыканкам парушыў правы грамадзяніна на стварэньне арганізацыі.

Мікола Шарах кажа, што ўражаньне ад судовай пастановы дваістае:

«З аднаго боку, тое, што рашэньне прынятае на маю карысьць і суд падтрымаў грамадзяніна, — гэта добры знак. Хаця і прыняць іншае рашэньне ў дадзенай сытуацыі было б складана.

З другога боку, судовае рашэньне нейкай рэальнай моцы само па сабе ня мае. Яно толькі засьведчыла, што правы грамадзяніна органамі ўлады былі парушаныя. Цяпер працэдуру рэгістрацыі трэба праходзіць нанова. Выканкам спаслаўся на парушэньне пры складаньні заявы. Але скласьці новую заяву нейкім іншым чынам — немагчыма, і яны зноў змогуць спаслацца на ўяўнае парушэньне. І зноў прыйдзецца хадзіць па тым жа самым коле».

Якаў Дрозд

ПРАВЫ

РАТАВАЛЬНІКІ ЛЮДЗЯМ

Асноўнай прычынай гібелі людзей на пажарах па-ранейшаму застаецца абыякавасць да свайго жыцця і неасцярожнае абыходжанне з агнём.

Каб папярэдзіць гібель, мінімізаваць колькасць пажараў і праваапарушэнняў, супрацоўнікамі МНС з іншымі зацікаўленымі суб'ектамі прафілактыкі: органамі ўнутраных спраў, мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі праводзіцца актыўная праца ў сферы прафілактыкі правапарушэнняў.

Так, ратавальнікі Віцебскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях прынялі ўдзел у пасяджэннях грамадскіх пунктаў аховы правапарадку Варонаўскага, Мазалаўскага, Ноўкінскага і Заронаўскага сельсаветаў Віцебскага раёна.

На пасяджэнні былі запрошаны і заслуханы асобы, якія злоўжываюць алкаголем, вядуць антыграмадскі лад жыцця, якія допусцілі парушэнне правілаў пажарнай бяспекі.

Ратавальнікі ў сваю чаргу праінфармавалі прысутных аб праводзімай пажарна-прафілактычнай рабоце ў жылым фондзе, аб пажаранебяспечным сезоне і аб мерах бяспекі, выкананне якіх дапаможа пазбегнуць вогненных небяспек.

Ратавальнікі таксама праводзяць тлумачальную працу з грамадзянамі і пры наведванні домаўладанняў. Распавядаюць, як правільна спальваць смецце, а пры выяўленні фактаў развядзення вогнішчаў на прысядзібнай тэрыторыі ўдакладняюць адлегласць да будынкаў і збудаванняў, наяўнасць першасных сродкаў пажаратушэння. Нагадваюць вяскоўцам і аб неабходнасці пастаяннага кантролю за вогнішчам. Асаблівую ўвагу домаўладальнікаў звяртаюць на санкцыі, прадугледжаныя за выпальванне сухой расліннасці.

З сайту МЧС

ЗЛАЧЫНСТВЫ

РАСПРОСТРАНЕНИЕ ПОРНОМАТЕРИАЛОВ НАКАЗУЕМО

В Витебске двое пересылали друг другу порно, а потом что-то пошло не так. И этим не так занялся следственный комитет.

С декабря 2016 года по ноябрь 2018 года 27-летняя жительница Витебска общалась со своим 29-летним знакомым в социальных сетях. В ходе переписки они отправляли друг другу фотографии интимного содержания (как свои, так и скопированные из интернета). Также женщина отправила одну интимную фотографию своего знакомого его подруге. Узнав об этом, мужчина также отправил порнографические фотографии знакомой третьим лицам.

Позже у них возник конфликт на данной почве, в связи с чем они обратились с заявлениями друг на друга в милицию. По данным фактам были возбуждены уголовные дела по части 2 статьи 343 (изготовление и распространение порнографических материалов или предметов порнографического характера) Уголовного кодекса Республики Беларусь.

Следователями допрошены обвиняемые, свидетели, собран характеризующий материал в отношении фигурантов уголовных дел, изъяты и осмотрены мобильные телефоны и компьютерная техника.

По результатам расследования женщине и мужчине предъявлены обвинения по ч. 2 ст. 343 Уголовного кодекса Республики Беларусь. К ним применена мера пресечения в виде подписки о невыезде и надлежащем поведении, сообщает УСК по Витебской области.

Материалы уголовных дел переданы прокурору для направления в суд.

Следователи напоминают, что за изготовление, хранение с целью распространения, рекламирование, распространение, трансляцию или публичную демонстрацию порнографических материалов, изображений, печатных изданий, кино-, видеоматериалов, сцен порнографического содержания или иных предметов порнографического характера, предусмотрена уголовная ответственность. Пересылая подобные материалы, необходимо помнить о возможных последствиях.

«Витебский курьер»

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Ўзгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдэфануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Ўзгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.



ВЫБАРЫ

УКРАІНА ПАКАЗАЛА: МАГЧЫМА ЎСЁ!

Украіна можа стаць своеасаблівым палігонам для будучай Беларусі. Да гэтага часу няма больш цікавай навіны, чым перамога Уладзіміра Зяленскага на выбарах прэзідэнта Украіны. Ён набраў 75% галасоў і стане новым гарантам нашай паўднёвай суседкі.



Сам Зяленскі пракаментаваў сваю перамогу проста: «Усё магчыма». А дакладней, яго словы гучалі так: «Пакуль я яшчэ не прэзідэнт, павінен сказаць як грамадзянін Украіны ўсім краінам, экс-рэспублікам Савецкага Саюза — паглядзіце на нас, усё магчыма».

Праўда, у тое, што ўсё магчыма, гэтыя экс-рэспублікі Савецкага Саюза пакуль не вераць. Ці самі кпяць з сябе. Вельмі папулярны зараз жарт, калі адзін чалавек выстаўляе ў сеціва навіну: «Ва Украіне ў другім туры Уладзімір Зяленскі перамог Пятра Парашэнку». Пад гэтай навіной каментары: «Патлумачце, што такое „другі тур“ — прашу прабачэння, я з Расіі». «А што, можна два кандыдаты? Выбачаюся, я з Беларусі».

Мой добры сябар з Кіеву пасля першага туру прэзідэнцкіх выбараў, калі Зяленскі выйшаў у фіналпрэзідэнцкайгонкі,запытаў мяне: «А што ў вас у Беларусі з моладдзю? Яна паўсюдна такая, як у нас, што галасуе за Зяленскага?» У Зяленскага нібыта не было эканамічнай, палітычнай і знешнепалітычнай праграмы. І, тым не менш, Украіна прагаласавала за яго...

Адказаў я на пытанне сябра проста: «За Зяленскага ваша моладзь галасуе, бо ў яе ёсць выбар. Чаго пра беларускую сітуацыю не скажаш». Выбар, свабоднае волевыяўленне грамадзян — гэта галоўнае, што прадэманстравала Украіна. І таму Зяленскі мае права казаць: «Магчыма ўсё».

Нездарма старшыня беларускага ЦВК Лідзія Ярмошына, высока ацаніўшы першы тур галасавання, на пытанне, што б яна ўзяла з украінскіх выбараў для досведу Беларусі, адказала: «Нічога». Свабода, адкрыты падлік галасоў, вольнае назіранне, калі журналісты швэндаюцца па выбарчым участку, як па сваёй хаце, — наўрад ці ўкладаецца ў яе галаве.

Нешта ёсць у Зяленскім ад маладога Лукашэнкі. На голым папулізме правравацца на вышыню ўлады... Дый маладога Лукашэнку старая наменклатура не ўспрымала ўсур'ёз — для іх ён таксама быў комікам. Гэтая памылка дорага абыходзіцца Беларусі.

Зараз усе кажуць, што Украіна галасавала не столькі за Зяленскага, колькі супраць Парашэнкі і яго старой наменклатуры. Тое ж можна казаць і пра прэзідэнцкія выбары ў Беларусі ўзору 1994 года — галасавалі не за Лукашэнку, а супраць тагачаснага прэм'ера Кебіча. Выйграй Кебіч, які падпісаў з Чарнамырдзіным пакт пра пераход Беларусі на расійскі рубель, — невядома, дзе б мы былі зараз. Як адгукнецца Украіне галасаванне «супраць Парашэнкі» — яшчэ паглядзім.

Наўрад ці, канешне, будзе нешта, падобнае на Беларусь. Украіна — не Расія і не Беларусь. Калі новы ўкраінскі кіраўнік паспрабуе разагнаць парламент, перапісаць Канстытуцыю ці ўчыніць нешта такое — тамтэйшым грамадзянам нішто не перашкодзіць наладзіць новы Майдан. І ад дыктатарскіх амбіцый коміка застануцца толькі рожкі ды ножкі.

Дарэчы, за тое, што «ўсё магчыма», новы ўкраінскі прэзідэнт павінен шчыра дзякаваць мінуламу. Пётр Парашэнка — прыклад таго, як сыходзіць годна. Як толькі стала дакладна вядома, што ён не выйграе, Парашэнка не проста павіншаваў Зяленскага з перамогай — ён прапанаваў яму дапамогу, калі тая спатрэбіцца. Але і папярэдзіў, што не сыходзіць з палітыкі, ідзе ў апазіцыю, і гэтая апазіцыя будзе вельмі моцнай, аднак — на карысць краіне.

Прыняць волевыяўленне народа, такое, як яно ёсць, не фальсіфікуючы вынікі выбараў, не падладжваючы галасаванне на сваю карысць, не граючы ў «пераемнікаў», не перапісваючы Асноўны закон «пад сябе», — гэта таксама мужна і годна.

Гэта тое, чаго не хапіла нашаму «гаранту». І ў гісторыі ён застанецца не як «першы прэзідэнт Рэспублікі Беларусь», а як чалавек, які ўсімі сіламі трымаўся за ўладу.

Украінскія выбары паказалі, наколькі далёка — пры гэтым усяго за пяць гадоў і ва ўмовах вайны, — можа прайсці краіна ў дэмакратычных пераўтварэннях, калі яна гэтага жадае.

Калі-небудзь Беларусь таксама будзе абіраць другога прэзідэнта, другога кіраўніка дзяржавы. Безумоўна, у нас таксама ўзнікнуць кандыдаты-комікі. Таму зараз нам трэба прыглядацца да паўднёвай суседкі як да палігона. Трэба бачыць і асэнсоўваць, што будзе, калі да ўлады прыходзяць людзі, якія слаба ўяўляюць, што з той уладай рабіць. Калі ў Зяленскага не атрымаецца — гэта будзе і нам «прышчэпка ад папулізму». І тады казаць: «Вы хочаце, каб было, як ва Украіне?», мы будзем зусім з іншым кантэкстам.

Акаліатрымаецца,будзеважны доказ: калі людзі вольныя, калі іх чуюць, калі галасы на выбарах сапраўды лічаць, а вышэйшыя асобы дзяржавы за ўладу не чапляюцца і прызнаюць выбар народа — магчыма ўсё. Нават неверагоднае.

Сяргей Пульша
"Новы час"

ПРАГНОЗ

ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПРОГНОЗ-2020: ПЯТИЛЕТКА ЗАКОНЧИТСЯ КАК ВСЕГДА

Темпы экономического роста в этом и в будущем году не позволят выполнить задание на пятилетку, считают эксперты. Власти приступили к подготовке официального прогноза социально-экономического развития на 2020 год, который завершает нынешнюю пятилетку. Чтобы достичь ее целей, белорусская экономика должна ускориться, но эксперты не ожидают такого поворота событий.

Кредиторы не верят официальному прогнозу

Министерство экономики в июне должно направить в госорганы концепцию прогноза социально-экономического развития на 2020 год, а в августе проект прогноза уже должно увидеть правительство.

По сведениям БелаПАН, уже подготовлено несколько сценариев развития белорусской экономики.

Если сбудется консервативный, то темпы экономического развития в 2020-м будут символическими. В то же время, чтобы выполнить Программу социально-экономического развития на пятилетку, события должны развиваться по целевому сценарию, а он предусматривает, что экономика в 2020 году должна вырасти процентов на пять.

Напомним, программа на пятилетку заточена на то, что за 2016-2020 годы белорусская экономика вырастет не менее чем на 12,1%. Начиналась нынешняя пятилетка плохо (ВВП в 2016-м сократился на 2,5%). В 2017-м этот минус удалось перекрыть за счет восстановления экономики на 2,5%, в 2018-м рост составил 3%.

Чтобы выйти на показатели пятилетки, власти на 2019-й год утвердили официальный прогноз, предусматривающий увеличение ВВП на 4%. Соответственно, в 2020-м белорусская экономика должна вырасти не менее чем на 5%.

Между тем, ни одна (!) финансовая организация, которая когда-либо выделяла кредиты Беларуси, не верит в то, что темпы экономического роста будут такими, как прогнозируют белорусские власти.

Более того, за последние полгода Международный валютный фонд (МВФ), Всемирный банк, Евразийский банк развития, а также Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР)ухудшилиэкономический прогноз по Беларуси.

Так, согласно майскому прогнозу ЕБРР, белорусская экономика вырастет в 2019 году на 2%, в 2020-м — на 1,8%. При этом европейский банк видит риски для обеспечения даже таких довольно скромных темпов экономического роста…

Апрельские оценки МВФ, Всемирного банка, Евразийского банка развития в отношении Беларуси практически одинаковы и схожи с тем прогнозом, который обнародовал ЕБРР.

Оценка перспектив белорусской экономики

Кроме того, прогнозы перспектив роста белорусской экономики, которые озвучивают независимые эксперты, практически совпадают с теми оценками, которые Беларуси дают кредиторы. Согласно апрельскому прогнозу Исследовательского центра ИПМ, в 2019 году белорусская экономика вырастет на 1,6%, в 2020 году — на 1,9%.

Пятилетку любой ценой выполнять не будут

В общем, эксперты не верят в реалистичность официального прогноза. «Международные финансовые организации оценивают потенциальные темпы экономического роста в Беларуси на уровне 2-2,5% в год. А Беларуси, чтобы за два года выполнить задание на пятилетку, нужно обеспечить рост ВВП на уровне 9%. Никаких серьезных предпосылок для ускорения белорусской экономики сейчас не видно», — отметил в комментарии для БелаПАН старший научный сотрудник Белорусского экономического исследовательско-образовательного центра (BEROC) Дмитрий Крук.

Аналогичного мнения придерживаются и другие аналитики. «Даже сложно представить, как должны сойтись звезды, чтобы в 2019-2020 годы у нас наблюдался бурный рост экономики. Оптимистичная оценка, если не будет дополнительных шоков, — рост ВВП составит 1,5-2% в этом году и столько же в следующем», — считает старший аналитик «Альпари» Вадим Иосуб.

Экономисты считают, что искусственное стимулирование экономики чревато негативными последствиями. «Если искусственно стимулировать экономику, увеличивать доходы населения, предоставлять льготные кредитынапокупкубелорусских товаров, то теоретически ускорить экономику можно в течение этого года. Однако с высокой вероятностью это приведет и к увеличению цен на внутреннем рынке, и к давлению на обменный курс», — полагает Дмитрий Крук.

Поэтому эксперты склоняются к тому, что невыполнение прогноза на пятилетку не станет критичным фактором для властей. «Все-таки эту пятилетку, если не случится никаких сюрпризов, мы сможем закончитьнафонеминимальной в истории Беларуси инфляции. Положительным результатом будет и какое-то увеличение реальных доходов населения», — отмечает Вадим Иосуб.

К тому, что официальные показатели на пятилетку не выполняются, общественность привыкла. Фактические темпы экономического роста в Беларуси оказывались ниже официально запланированных и в 2006-2010 годах, и в 2011-2015 годах.

Нынешняя пятилетка, которая истекает в будущем году, закончится, скорее всего, как всегда. Главная экономическая задача на пятилетку вновь не будет выполнена, но хоть инфляция, хочется надеяться, будет продолжать измеряться в однозначных числах. Снижение инфляции до минимальных за всю историю страны значений — пожалуй, это будет главный положительный результат уходящей пятилетки.

Каких-то более значимых экономических результатов эксперты не ждут. «На экономическую ситуацию в стране большое влияние будет оказывать российский фактор, в том числе переговоры по нефтегазовым вопросам, возможность получения российского финансирования, а также развитие событий с доступом белорусской продукции на рынок России», — полагает Вадим Иосуб…

Дмитрий Заяц
БЕЛАПАН

ЖЫЦЦЁ

«РАБОТАТЬ НЕКОМУ. РОЖАТЬ НЕКОМУ…»

Экономист Романчук считает, что на окраинах Беларуси углубляется настоящая демографическая трагедия. Гродно и Витебск, как магнит, перетягивают на себя население областей, а сельская жизнь неуклонно вымирает. На начало 2019 года средний возраст населения Витебской области составил 42,1 лет. Это самая старая область Беларуси.

— В то время как население Минска пробило двухмиллионный порог, на окраинах Беларуси углубляется настоящая демографическая трагедия, — написал Ярослав Романчук. — Гродненская область граничит с Литвой и Польшей, Витебская — с Россией. Если бы Беларусь была страной с более качественной социальной системой, справедливой экономикой, конкурентоспособными институтами, честной властью и низкими транзакционными издержками, то население Гродненской и Витебской областей, как приграничных регионов, прирастало бы, развивалось, в том числе за счет соседей. Мы наблюдает прямо противоположные тенденции.

Гродно и Витебск, как магнит, перетягивают на себя население областей, а сельская жизнь неуклонно вымирает. На начало 2019 года средний возраст населения Витебской области составил 42,1 лет. Это самая старая область Беларуси. Следом за ней идет Гродненская область — 40,9 лет.

...Молодежь мечтает «свалить» в благополучную заграницу или в Минск. Гродненцы тысячами выезжают в Польшу, витебчане — в Россию. Потому что там больше перспектив, знаний, денег и надежды.

Умирают детские сады и школы. На Гродненщине и Витебщине можно проехать сотни километров и не встретить ни одного ребенка. Сельские женщины 50+ — это самоотверженные труженицы, которые борются за выживание с хроническим безденежьем, пьяными мужиками и местными царьками. Они изъедены ржавчиной быта, рутиной содержания скота и тревогой за своих детей, которые как-то там устроились в городе.

Работать некому. Рожать некому. Учить некому и почти некого. Лечить некому. Проявлять гражданскую активность некому. Думать про большую и малую родину некому. Разорвать круговую пороку местной бюрократии некому. Сплошное выживание и доживание. Надежда на пенсию, как на единственный стабильный источник «живых» денег.

Таков результат сверхцентрализации политической и экономической власти в Беларуси. Вертикаль власти раздавила горизонталь общества. Выравнивание условий жизни города и деревни идет своеобразно: почти 80% белорусов живут в городах, а в деревнях — приросшие корнями к своей родной земле старики...

Белорусам на селе отказали в праве собственности на землю, задушили предпринимательскую инициативу заоблачными арендными ставками, налогами и регуляторными удавками, а также монополистическим поведением государственных селскохозяйственных организаций. Белорусам не дали приватизировать небольшие заводики, магазинчики и рынки.

Власти сохранили безобразный «Белкоопсоюз», аморальную колхозно-совхозную систему, антинародную систему назначения местных начальников по принципу «только-не-из-местных». Они даже леса, луга, пастбища и озера поставили под свой номенклатурный контроль, что вкупе с жестким регулированием цен убило традицию держать на селе коров и другой домашний скот.

А еще безудержная стройка жилья в областных городах и Минске. Вот все это вкупе и добило, почти убило белорусскую деревню. Многие в регионах уже не используют «почти»...

Последние 25 лет власти с глубокими корнями в сельской местности, с опытом работы в колхозах, «крепкие хозяйственники» вели борьбу за унижение и уничтожение деревни. Они добились сокращения сельского населения почти на 38%.

Еще один такой период в нашей истории — и сама белорусская деревня станет историей, а понятие «малая родина» превратится в место для пикников и дикого туризма для редких ищущих экстрим вне е-хуторянства жителей всемирной паутины. Все чаще азиатской внешности.

https://gazetaby.com

ГАНДАЛЬ

СКОЛЬКО НА САМОМ ДЕЛЕ СТОЯТ ТОВАРЫ, ПРОДАЮЩИЕСЯ В БЕЛАРУСИ?

Каким образом формируются цены товаров, которые продаются в белорусских магазинах? Оказывается, многие продукты могли бы стоить гораздо дешевле...

Джинсы

Для своего исследования эксперты Picodi.com взяли первые попавшиеся джинсы в каталоге одного из известных белорусских магазинов. Их средняя розничная цена — 110 рублей.

Путешествие этих джинсов начинается в Индии. Стоимость самого производства составляет чуть более 13% от окончательной цены, которую вы увидите в магазине, и это далеко не самая «затратная» сфера. Таким образом, 15 рублей за одну голубую пару — это весьма неплохо, особенно если учитывать оплату труда в странах Южной и Юго-Восточной Азии.

После фабрики готовые джинсы попадают на склад, а оттуда — в магазины. Логистика перевозок — не прихоть дистрибуторов, а потребность, за которую тоже приходится платить. По большому счёту, покупая джинсы, мы платим и за место в контейнере, в котором они были доставлены в Беларусь, и за страхование перевозок, и за таможню на границе. Это около 12,5 рублей в нашем конкретном случае.

Чтобы выйти на плюс в доходах, производитель начисляет к себестоимости джинсов так называемую маржу (в случае наших джинсов это около 3,3%, хотя некоторые марки класса люкс могут «накинуть» и до 50%) и отправляет товар дистрибьюторам, которые добавляют свою часть наценки за хранение на складе и реализацию товара в магазинах. Ритейлеры за каждую проданную пару забирают себе около половины от розничной цены. Однако нельзя сказать, что это их чистая прибыль, поскольку магазины именно с этих денег платят вознаграждение работникам, оплачивают налоги, аренду помещений и даже электроэнергию. В розничную цену включены затраты производителя и магазинов и на другие цели, среди которых особое внимание следует уделить администрации и маркетингу.

Завершающим аккордом ценообразования является НДС в размере 20%.

Вода

Для исследования исследователи взяли полуторалитровую бутылку одного из самых известных и рекламируемых брендов в Беларуси. Розничная цена в магазине — 95 копеек.

Питьевая вода начинает свой путь к потребителю из подземных источников, попадая сначала на линию разлива, где дозируется по бутылкам.

Стоимость этого процесса оценивается в 8% от цены бутылки объёмом 1,5 литра без учёта НДС (в нашем случае, это 0,08 руб.). Следующие 4% мы отдаём за саму пластиковую бутылку (0,04 руб.). В свою очередь пятая часть потраченных нами денег идёт на оплату счетов за электричество, на зарплату работникам, задействованным при добыче и розливе, а также другие расходы, связанные с производством и функционированием цеха.

С заводов по розливу воды бутылки с чаще всего голубоватыми этикетками попадают на оптовые базы, откуда фурами транспортных компаний развозятся по магазинам и супермаркетам. Стоимость доставки составляет около 17% от цены. Главные наценки — это маржа производителя и магазина (около 21%), а также налог на добавленную стоимость (традиционные 20% от цены нетто).

И где во всех этих расчётах место на саму воду? В полуторалитровой пластиковой таре её истинная стоимость составляет сотые доли белорусской копейки. Покупая бутилированную воду, мы платим прежде всего за упаковку, транспортировку, покрываем расходы продукции и администрации цехов по разливу, а также отдаём немалые деньги на маркетинг.

Рекламные кампании играют немаловажную роль в функционировании этого «водного» бизнеса. Этикетки с идиллическими горными пейзажами, музыка самых известных исполнителей в рекламных роликах, рекламные кампании, представляющие нам, что вода имеет огромное влияние на здоровье и состояние организма в целом... Всё это требует немалых финансовых вложений.

Смартфоны

Гравировка Made in China, выполненная на задней части корпуса смартфона, в принципе не должна оставлять каких-либо сомнений насчёт страны-производителя гаджета. На практике же всё оказывается не так однозначно.

Действительно, целиком устройство собирается в Китае, однако фабрики Поднебесной являются лишь завершающим звеном длинной цепочки поставок составных частей телефона. Некоторые из них производятся в других странах, а иногда и на других континентах. Экраны, процессоры и микросхемы преодолевают сотни километров, прежде чем попасть на производственную ленту. Эти особенности логистики также влияют на формирование розничной цены смартфона.

К вышеизложенному следует добавить оплату труда работникам фабрик, цифра эта незначительна (не более 1% от цены), неслучайно окончательная сборка устройства перенесена именно в Китай. Суммарная стоимость производства телефона и дополнительных аксессуаров (наушники и зарядное устройство) составляют около одной третьей от ценника, который мы увидим в магазине.

Смартфон, собранный и упакованный в коробочку, стоимость которой почти всегда составляет не более 2 долларов США, отправляется в магазины официальных дистрибуторов и розничных сетей. Приобретая телефон, мы также оплачиваем расходы на доставку с места производства на склад. И всё же это мизерные суммы (около 6 рублей за каждое устройство, купленное по указанной выше цене) по сравнению с оплатой, о которой пойдёт речь ниже.

Немногим позже телефоны попадают на полки белорусских магазинов. Кроме транспортировки и страховки, в розничную цену товара обычно включают: маржу производителя — более четверти от магазинной стоимости смартфона уходит непосредственно производителю. Эти деньги нельзя назвать чистой прибылью, и всё же эта наценка могла бы быть значительно ниже. В нашем конкретном примере это почти 360 из 1629 рублей. Известные марки могут себе позволить такую ценовую политику, в конце концов, мы говорим о продукте высокой категории, а пользователи смартфонов понимают, что зачастую приходится платить и за узнаваемость бренда.

маржу продавца — магазины, реализующие продукцию той или иной марки на официальном уровне, обычно идут на поводу у производителя, который определяет, какой процент от стоимости смартфона останется у продавца. Именно поэтому сразу после старта продаж новые модели телефонов у официальных ритейлеров, в некоторых салонах связи и других магазинах имеют идентичный ценник. В нашем случае 5,4% (а это 88 рублей) остается у продавца.

В магазине можно выбрать телефон в нескольких версиях встроенной памяти. И хотя для производителя себестоимость увеличения места для данных с 32 Гб до 128 Гб составляет несколько рублей, разница на ценнике в магазине оказывается куда более значительной. За увеличенный объём памяти покупателям приходится доплачивать 300 рублей, однако в наши дни можно рассчитывать на символическую скидку на модели прошлых сезонов.

Совершенно точно можно сказать лишь одно: топовые смартфоны стоят немалых денег, и пока не было замечено тенденций, способных изменить ситуацию. Уже сейчас производители стараются снижать свою маржу, чтобы удержать цены в пределах доступности. Технологическая гонка только начинается, а новаторские решения и внедрение инновационных компонентов дорогого стоят. Время покажет, как это будет отражаться на кошельках обычных покупателей.

Picodi.com

Поўнасцю тут: http://haradok.info

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 16.05.2019 у 16.50 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.